

Samenvatting Ministerie van OCW en brede welvaart

Het beleid van OCW richt zich op een goed onderwijssysteem dat aansluit bij de talenten van individuele leerlingen én bij de behoeftes van de samenleving. Doel is dat het onderwijs een goede basis legt voor de huidige en toekomstige deelname van deze leerlingen aan de samenleving (SDG 4, SDG 8, SDG 10, SDG 12, SDG 13.3). Uit nationale en internationale peilingen, inspectierapporten en signalen uit het onderwijs blijkt dat taal- en rekenvaardigheden achteruitgaan en de verschillen tussen leerlingen toenemen. Het kabinet komt daarom met een Herstelplan Kwaliteit Onderwijs om onder andere de focus te leggen op de basisvaardigheden en het lerarentekort.

Voor wat betreft de wetenschap heeft het beleid tot doel om een internationaal concurrerende onderzoeksomgeving te scheppen die onderzoekers uitdaagt tot optimale wetenschappelijke prestaties en die goed aansluit op maatschappelijke behoeften (SDG 4, 8, 9, 17).

Het cultuurbeleid richt zich op het bevorderen van een sterke, pluriforme, toegankelijke en hoogwaardige cultuursector. Hierbij wordt (actieve) participatie in de cultuursector gestimuleerd (SDG 4). Daarnaast wordt er zorggedragen voor het erfgoed (SDG 11).

Het mediabeleid is gericht op het borgen van de onafhankelijkheid, verscheidenheid, kwaliteit en toegankelijkheid van de media (SDG 16). Het hoofdlijnenakkoord richt zich hierbij op de toekomstbestendigheid en transparantie van kosten bij de Nederlandse Publieke Omroep.

Tenslotte richt het emancipatiebeleid zich op het realiseren van gendergelijkheid en gelijkheid wat betreft seksuele oriëntatie, genderidentiteit en geslacht in de Nederlandse samenleving (SDG 5, 10). Dit dient te geschieden op in ieder geval de terreinen: onderwijs, veiligheid, gezondheid, arbeidsmarkt, media, politiek, recht en leefvormen

Het beleid van OCW wordt in het licht van de brede welvaart “hier en nu” en “later” met verwijzingen naar SDG’s toegelicht.

Onderwijs

Brede welvaart dimensie “hier en nu”

- Er gaan te veel leerlingen korte of langere tijd niet naar school en er is niet altijd passende ondersteuning. Met verschillende middelen wordt passend onderwijs gevormd. Daarnaast ligt de focus op een betere doorstroom naar en binnen het voortgezet onderwijs. Ook werkt het ministerie van OCW samen met het ministerie van VWS aan een betere samenwerking tussen zorg en onderwijs, om wachtlijsten in het gespecialiseerd onderwijs terug te dringen **(SDG 4)**.
- Met het programma Actieplan voortijdig schoolverlaten werkt OCW toe naar minder dan 18.000 nieuwe voortijdig schoolverlaters in 2026 **(SDG 4)**.
- De onderwijskwaliteit in het mbo wordt verbeterd door scherpere eisen te stellen aan de docenten die les geven in basisvaardigheden, kwaliteitseisen van onderwijs en examens te verhogen en het beter in beeld brengen van taal- en rekenniveau van startende mbo'ers. Het kabinet gaat eveneens door met de Werkagenda en het Stagepact 2023-2027 voor een sterkere positie van mbo-studenten. Tot slot wordt kansgelijkheid bevorderd tussen het mbo, hbo en wo **(SDG 4 & SDG 8)**.
- Een consistente en duidelijke sturing in de rollen en bekostiging in het onderwijs met als doel de onderwijskwaliteit te verhogen. Daarbij worden de wettelijke eisen voor onderwijskwaliteit de komende vijf jaar geactualiseerd **(SDG 4)**.
- Digitale vaardigheden worden gestimuleerd door middel van verschillende initiatieven, waaronder de programma's Npuls, Digitaal Veilig Onderwijs, en Digitaal Bekwaam MBO **(SDG 4)**.

- Onderzoek en wetenschapsbeleid worden gevoed door zowel nationale als internationale samenwerkingen en kennisveiligheid te stimuleren. Zo wordt grootschalige onderzoeksinfrastructuur ontwikkeld ten behoeve van de samenwerking tussen internationale toponderzoekers en bedrijven. Ook zet het kabinet in op onderzoek dat bijdraagt aan het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen middels de investering in de Nationale Wetenschapsagenda **(SDG 4 & SDG 9)**.
- Een lerarenstrategie is opgesteld om het tekort aan leraren en schoolleiders tegen te gaan. Een greep uit deze strategie is de verlaging van de regeldruk en administratielast, de ontwikkeling van losse opleidingen binnen de pabo voor het jonge en oudere kind, de mogelijkheid tot zij-instroom en het project Nationale aanpak Professionalisering van Leraren **(SDG 4 & SDG 8)**.

Brede welvaart dimensie “later”

- Er wordt ingezet op het op peil brengen van basisvaardigheden: middels het “Masterplan basisvaardigheden” wil het kabinet aan het einde van schooljaar 2027-2028 de basis van alle leerlingen die aan het einde van het basisonderwijs staan op orde hebben **(SDG 4)**.
- Verschillende projecten, waaronder flexibilisering van het hoger onderwijs, het LLO Collectief en de LLO Katalysator, lopen om het “Leven Lang Ontwikkelen” te stimuleren. Dit is gericht op 25-65 jarigen die zich een leven lang willen blijven ontwikkelen om bij te kunnen dragen aan de maatschappij **(SDG 4)**.
- De Nederlandse wetenschap moet aantrekkelijk zijn om in te werken. Het kabinet zet zich niet alleen in voor een veilige werkomgeving, maar ook voor meer baanzekerheid en minder werken aan vraagdruk om het perspectief en zekerheid voor wetenschappers te verhogen **(SDG 9)**.

Emancipatie

Brede welvaart dimensie “hier en nu”

- OCW werkt aan sociale veiligheid in het funderend onderwijs, het beroepsonderwijs en volwasseneneducatie met onder andere de versterking van het klachtenstelsel en een uitbreiding van de meld-, overleg-, en aangifteplicht voor zedenmisdrijven. Ook buiten het onderwijs is er aandacht voor dit onderwerp, onder andere door het uitvoeren van het Nationaal Actieprogramma Aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld **(SDG 16)**.

Brede welvaart dimensie “later”

- Een gelijke positie van vrouwen en mannen op de arbeidsmarkt wordt gestimuleerd door onder andere de financiering van de alliantie Financieel Sterk door Werk en het onderzoeksprogramma Economische veerkracht van vrouwen NWO **(SDG 5)**.
- Lhbtqi+ leerlingen worden vaker gepest en scoren slechter op mentaal welzijn. OCW zet zich in voor acceptatie, veiligheid en gelijke behandeling door een veilig klimaat voor scholieren te creëren. Nederland voert daarbij een actief emancipatie- en antidiscriminatiebeleid **(SDG 5 & SDG 10)**.

Cultuur en media

Brede welvaart dimensie “hier en nu”

- Samen met andere overheden wordt gewerkt aan een brede aanpak van cultuurbeoefening door de infrastructuur te vereenvoudigen en versterken. Dit resulteert in bestuurlijke afspraken over cultuureducatie, amateurkunst en immaterieel erfgoed, cultuurparticipatie en talentontwikkeling **(SDG 11)**.

- Iedereen dient toegang te hebben tot onafhankelijke nieuwsvoorziening. De stelselherziening ter versterking van de lokale publieke omroepen wordt voortgezet. Om ervoor te zorgen dat journalisten overal vrij en veilig kunnen werken, investeert het kabinet in het initiatief PersVeilig. Om de samenleving meer weerbaar te maken tegen desinformatie en wantrouwen tegen onafhankelijke nieuwsvoorziening te voorkomen versterkt het kabinet de inzet op mediawijsheid en wordt het project DichterBijNieuws Mediawijsheid doorgezet **(SDG 16)**.

Brede welvaart dimensie “later”

- Het huidige publieke omroepbestel kent een aantal grote knelpunten, het kabinet hervormt derhalve het landelijke publieke omroepbestel **(SDG 16)**.